

Vuosikertomus 2019

Hyvää
oloa
liikun-
nalla!

Sisällys

1	Tervehdys.....	1
2	PHLU – Hyvää oloa liikunnalla.....	2
3	Elinvoimainen seuratoiminta.....	4
3.1	Liikunnalla tukea työelämään LITTI 2 -hanke	6
4	Liikkuva lapsuus ja nuoruus	7
4.1	Liikkuva varhaiskasvatus	7
4.2	Liikkuva koulu ja opiskelu	9
4.3	Tapahtumat.....	9
5	Lisää liikettä aikuisille.....	10
5.1	Työkykyisenä työelämään -hanke.....	11
5.2	Liikkuva Päijät-Häme -hanke	12
5.3	Matka kohti hyvää työkykyä -hanke	12
5.4	Liikkuva Työpaikka -hanke	13
5.5	Liikettä Hollolan kylille -hanke	13
6	Vaikuttaminen	14
7	Viestintä ja markkinointi	15
8	Hallinto ja henkilöstö	16
8.1	Hallitus.....	16
8.2	Henkilöstö	17
9	Talous.....	18
9.1	Tuloslaskelma	20
9.2	Tase	21
10	Liitteet.....	22
10.1	Koulutukset, tapahtumat ja tilaisuudet.....	22
10.2	PHLU:n ohjausryhmät ja toimikunnat	23
10.3	Henkilöstön edustukset eri työryhmissä	24
10.4	PHLU:n ja OKM:n ansiomerkkien saajat	25
10.5	Päijät-Hämeen Urheilugaalan palkintojen saajat	26
10.6	PHLU:n Joulumaan yhteistyökumppanit	27
10.7	PHLU:n jäsenet	27

1 Tervehdys

Liikunta ja urheilu ovat uuden hallituksen hallitusohjelmassa vahvemmin kuin kertaakaan aiemmin. Liikkuva Suomi -ohjelma on avaus, jolla hallitus haluaa tarttua liikkumisen mahdollistamiseen poikkihallinnollisesti. Ohjelman yhtenä tavoitteena on lisätä liikkumisen kokonaismäärää kaikissa ikäryhmissä. Ohjelman tavoitteet ovat hyvät. Seuraavaksi ne pitää saadaan käytäntöön. Myös liikunnan rahoitus on saatava kuntoon!

Päijät-Hämeen Liikunta ja Urheilu ry:n (PHLU) strategia ja toimenpiteet tukevat hyvin Liikkuva Suomi -ohjelman tavoitteita. Toiminnan kärkinä ovat elinvoimainen seuratoiminta ja liikkeen lisääminen lasten, nuorten ja aikuisten parissa. Tavoitteena on tukea paikallistason liikunta- ja urheilutoimintaa niin, että seuroilla ja kunnilla on entistä paremmat mahdollisuudet onnistua omassa työssään. Tukipalveluina seuroille, kunnille ja muille toimijoille tarjotaan mm. asiantuntija- ja koulutuspalveluita, taloushallinnon palveluita sekä työllistämistukea.

Vuoden 2019 aikana järjestettiin erilaisia verkosto-, sparraus- ja koulutustapahtumia yhteensä noin 670 ja niihin osallistui yli 22 800 henkilöä. Urheiluseuroihin ja muihin yhdistyksiin työllistettiin 151 henkilöä ja palkkatukena seurojen toimintaan ohjattiin yli 1,3 miljoonaa euroa.

Perustoiminnan lisäksi vuonna 2019 järjestettiin tammikuussa Päijät-Hämeen Urheiluugaala Suomen Urheiluopistolla Vierumäellä. Vuoden urheilijana palkittiin Arvi Savolainen ja vuoden elämänura-palkinto myönnettiin Berit Kajjomalle. Maaliskuussa pidettiin valtakunnalliset KKI-Päivät yhteistyössä Kunnossa Kaiken Ikää (KKI) -ohjelman kanssa Lahden Sibeliustalolla. Päiville osallistui lähes 250 henkilöä eri puolilta Suomea ajankohtaisen terveyslääkintäteeman ympärille. Elokuussa vuorossa oli Liikunnan aluejärjestöjen valtakunnalliset Aluepäivät Lehmonkärjessä Asikkalassa. Päivillä linjattiin alueiden yhteisiä suuntaviivoja 111 osallistujan voimin. Mukana päivillä olivat myös Suomen Olympiakomitean, Kunnossa Kaiken Ikää -ohjelman, Suomen Liikunnan Ammattilaisten sekä Opetus- ja kulttuuriministeriön edustajat.

PHLU:n toiminnassa halutaan edelleen panostaa yksittäisten tapahtumien ja koulutusilaisuuksien sijaan pitkäjänteiseen, vaikuttavampaan kehittämistyöhön niin seurojen kuin kuntien kanssa. Terveysliikunta- ja Sport Päijät-Häme strategioiden toimenpidesuunnitelmien eteenpäin vieminen, kuntien kanssa yhdessä tehtävä seudullinen kehittämistyö, maakunnan hyvinvoinnin ja terveyden Hyte-työ sekä erilaiset muut kehittämistyöt ja hankkeet ovat toiminnassa etusijalla. PHLU on mukana myös valtakunnallisissa verkostoissa ja toteuttaa alueellaan valtakunnallisia Ilo kasvaa liikkuen, Liikkuva koulu ja Liikkuva opiskelu -ohjelmia sekä Kunnossa Kaiken Ikää (KKI) -toimintaa.

Taloudellisesti vuosi oli hyvä. Pitkäjänteinen ja systemaattinen talouden eteen tehty työ on on tuottanut tulosta. Vuosi oli taloudellisesti PHLU:n historian paras. Hyvä taloustilanne mahdollistaa toiminnan kehittämisen myös jatkossa.

Laadukas ja aktiivinen toiminta luovat hyvän pohjan tuleville vuosille. Haluamme olla jatkossakin ajan hermolla oleva, ketterä, luotettava kumppani sekä verkostoituja liikunnan ja urheilun saralla. Lämmin kiitos kaikille teille, jotka olette olleet mukana kehittämässä kanssamme Liikkuvaa Päijät-Hämettä!

Maí-Brit Salo, aluejohtaja

2 PHLU – Hyvää oloa liikunnalla

Päijät-Hämeen Liikunta ja Urheilu ry (PHLU) on liikunnan aluejärjestö, joka toimii alueellaan liikunnan ja urheilun kokoavana voimana, yhteistyön rakentajana, palveluiden tuottajana sekä liikunnan ja urheilun etujen ajajana.

Perustoiminta painottuu kahteen sisältöalueeseen, jotka ovat **elinvoimainen seuratoiminta** ja **lisää liikettä** kokonaisuudet. Lisää liikettä kokonaisuuteen kuuluvat osiot: liikkuva lapsuus ja lisää liikettä aikuisille. PHLU vaikuttaa alueensa liikunnan ja urheilun edunvalvonta- ja olosuhdeasioissa. PHLU:ssa on vahvaa osaamista myös talous-, hanke- ja työllistämisasiossa.

PHLU edistää liikunta- ja urheiluasioita sekä kehittää toimintaa alueella olevien tarpeiden mukaan laajan yhteistyöverkoston kanssa.

Tärkeimpiä yhteistyötahoja ovat Opetus- ja kulttuuriministeriö, liikunnan aluejärjestöt, Suomen Olympiakomitea, lajiliitot sekä paikallistasolla Etelä-Suomen aluehallintovirasto, Päijät-Hämeen Liitto, Urheiluopistot, Päijät-Hämeen Urheiluakatemia, urheiluseurat ja kunnat. Lisäksi PHLU tekee yhteistyötä jäsenjärjestöjen, muiden kansalaisjärjestöjen ja yhteistyökumppaneiden kanssa.

Toiminnan visio

alueellamme on liikkuvimmat ja terveimmät ihmiset 2030

Missio

mahdollistamme hyvää oloa liikunnalla

Arvot

liikkumisen ilo, yhteistyö, kumppanuus ja innostaminen

VUOSI 2019 LUKUINA

190 KOULUTUSTA
2 654 OSALLISTUJAA

134 TAPAHTUMAA
18 285 OSALLISTUJAA

15/16 TOIMIALUEEN
KUNNISTA JÄRJESTÄÄ
LIIKUNTANEUVONTAA
noin 600 ASIAKASTA
yli 2 000 ASIAKASKÄYNTIÄ

151 TYÖLLISTETTYÄ
53 YHDISTYSTÄ
YLI 1,3 MILJOONAA EUROA
PALKKATUKEA
YHDISTYSTOIMINTAAN

3 Elinvoimainen seuratoiminta

Seuratoiminnan visiona on luoda innostuksesta ja osaamisesta vetovoimaa urheiluseuratoimintaan. Menestyvä seura on hyvin johdettu ja se tarjoaa laadukasta valmennusta sekä ohjausta. Lisäksi elinvoimainen seura innostaa jäseniään liikunnalliseen elämäntapaan.

PHLU:n alueella on noin 350 urheiluseuraa, joista kunta-avustuksia saa hieman yli puolet. PHLU:ssa on jäseniä 227, joista urheiluseuroja on 171.

PHLU tarjosi seuratoimijoille konsultointia, verkostotapaamisia, avoimia seurakoulutuksia, tilauskoulutuksia ja seuratapaamisia. Syyskuussa järjestettiin maakunnallinen seuraseminaari Pajulahdessa. Seminaarin pääpuhujina olivat ministeri Ville Skinnari, urheiluvaikuttaja Harry Harkimo sekä taitovalmennuksen asiantuntija Sami Kalaja. Joulukuussa 2018 ensimmäistä kertaa järjestettyä seurojen toiminnanjohtajien aamiaistapaamista jatkettiin säännöllisesti vuonna 2019.

PHLU oli seurojen tukena Lahden Liikuntaleirin järjestämisessä ja vastasi niin sanotun yleisliikuntaleirin ryhmästä. JuniorPelicansin, Lahti Basketball Junioreiden, Pelicans SB:n ja PHLU:n yhteistyössä kesäkuun alussa järjestämälle leirille osallistui noin 200 lasta ja parikymmentä ohjaajaa.

Seuroja autettiin Opetus- ja Kulttuuriministeriön seuratoiminnan kehittämistuen hakemisessa, olosuhteiden rahoitusvelvittelyissä sekä muissa avustusasioissa. PHLU:n toiminta-alueelle OKM:n seuratukea myönnettiin viidelletoista eri seuralle yhteensä 141 500 €. Tuettujen hankkeiden määrä kasvoi edellisvuodesta kahdella ja tuen kokonaismäärä 5 000 eurolla. Tukisumma oli PHLU:n alueen suurin kokonaispotti seuratuon historiassa.

Jäsenseuroille tarjottiin taloushallinnon palveluita, kuten kirjanpitoa, palkanlaskentaa, osto- ja myyntireskontranhoitoa sekä erilaisia koulutuksia. Pääasiassa koulutukset suunnattiin seurojen rahastonhoitajille sekä toiminnanjohtajille ja joukkueenjohtajille.

Vuoden 2019 yhtenä painopisteenä oli kunta-seura-yhteistyön vahvistaminen, seurojen välisen yhteistyön kehittäminen sekä seurapalvelukokonaisuuden ja koulutusten kehittäminen vastaamaan entistä paremmin seurojen tarpeita.

Vierumäen Haaga-Helian ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon opiskelijat tekivät opinnäytetyönä PHLU:n seuroille koulutuksia koskevan kyselyn sekä palvelumuotoilun kehittämissuunnitelman. Tätä hyödynnettiin vuoden 2020 suunnittelussa sekä jo osittain syksyn 2019 koulutusten toteuttamisessa.

PHLU vastasi maakunnallisen kilpa- ja huippu-urheilustrategian Sport Päijät-Hämeen yhdestä kärkivalinnasta: seurojen välisen yhteistyön kehittämisestä. Sport Päijät-Häme strategiatyön yhtenä keskeisenä valintana on ollut alusta asti myös urheilijoiden kaksoisuraan liittyvien toimenpiteiden ja käytäntöjen kehittäminen. Tähän liittyen maaliskuussa 2019 käynnistyi kaksi puolivuotinen ESR-rahoitteinen Urheilijoiden Kaksoisurat Päijät-Hämeessä -hanke.

Hankkeen keskeisinä tavoitteina ovat:

1. Luoda alueelle eri alan asiantuntijoiden ohjausverkosto, jonka toiminta vakiinnutetaan osatoteuttajien omaan toimintaan
2. Toimiva malli urasuunnittelutyökalusta
3. Tietoisuuden ja osaamisen lisääminen urheilijoiden kaksoisuramallista ja sen tukemisesta

Hankkeen päätoteuttajana toimii Päijät-Hämeen Urheiluakatemia ja kumppaneina ovat Päijät-Hämeen Liikunta ja Urheilu ry sekä Lahden Ammattikorkeakoulu.

PHLU kannusti seuroja omaksumaan kiittämisen kulttuuria ansiomerkkijärjestelmän ja Päijät-Hämeen Urheilugaalan avulla.

Yhdessä Suomen Olympiakomitean, lajiliittojen ja liikunnan aluejärjestöjen kanssa vanhan sinettiseuratoiminnan korvaava seurojen laatuohjelma eli Tähtiseura -ohjelma oli vuoden 2019 keskeisiä yhteisiä valtakunnallisia painopistevalintoja.

PHLU kannustaa seuroja omaksumaan kiittämisen kulttuuria ansiomerkkijärjestelmän ja Päijät-Hämeen Urheilugaalan avulla.

Ensimmäistä kertaa Lahden ulkopuolella Vierumäellä järjestetty Päijät-Hämeen Urheilugaala keräsi paikalle noin 240 juhluvierasta. Vuoden urheiluseura 2018 –palkinnolla gaalassa palkittiin Salpis ry Hollolasta. Elämänurapalkinnon sai taitoluisteluvallmentaja Berit Kaijonmaa Lahden Taitoluistelijoiden ja vuoden urheilijana palkittiin Lahden Ahkeran painija Arvi Savolainen. Pääyhteistyökumppaneina toimivat Heinolan kaupunki, Lahti Region, Lahden kaupunki, LähiTapiola Vellamo, Eläkevakuutusyhtiö ELO sekä Veikkaus. Muina yhteistyökumppaneina toimivat Suomen Urheiluopisto Vierumäki, Liikuntakeskus Pajulahti, Gasum sekä Mediatalo Esa.

Käytännössä seuratoimintaa toteutettiin seuraavin toimenpitein:

- Seurakohtaista konsultointia / kehitysprosessien tukemista noin 50 kpl
- Viestinnän keinoin jaettiin tietoa seuroille ajankohtaisista seuratoiminnan asioista ja kannustettiin seuroja osallistumaan valtakunnalliseen mm. Seurasydän- sekä Sportti-TET -kampanjaan.
- Annettiin seuroille tietoa ja asiantuntija-apua valtakunnallisista seuratukihankkeista ja muista varainhankintamuodoista
- 15 PHLU:n jäsenseuraa sai seuratukea yhteensä 141 500 €, mikä oli seuratuon historian suurin potti PHLU:n alueelle
- Seurojen välisen yhteistyön lisäämiseksi järjestettiin alueellisia kunta-seurafoorumeita, toiminnanjohtajien aamiaistapaamisia, seuraväen aamiaistapaamisia, muita verkostotapaamisia yhteistyössä kuntien kanssa
- Seuratoiminnan koulutuksia ja tapahtumia järjestettiin vuoden aikana yhteensä 28. Lisäksi oltiin mukana kymmenissä muiden järjestämässä tapahtumissa ja tilaisuuksissa kuten Lahden harrastemessuilla.
- Järjestettiin kaikille avoimia koulutuksia sekä tilauskoulutuksia, niin seurahallinnolle kuin valmentajille ja ohjaajillekin.
- Jatkettiin Tähtiseura -laatuohjelmän käyttöönottoa ja tehtiin yhdessä lajiliittojen kanssa Tähtiseura-auditointeja yhteensä neljä kappaletta.
- PHLU palveli seuroja LITTI2 työllistämishankkeen kautta
- Seuroille tarjottiin ja toteutettiin taloushallinnon palveluita ja koulutusta. Taloushallinnon asiakkaina oli vuonna 2019 yhteensä 38 seuraa. Vuoden aikana pidettiin koulutuksia rahastonhoitajille.

3.1 Liikunnalla tukea työelämään LITTI 2 -hanke

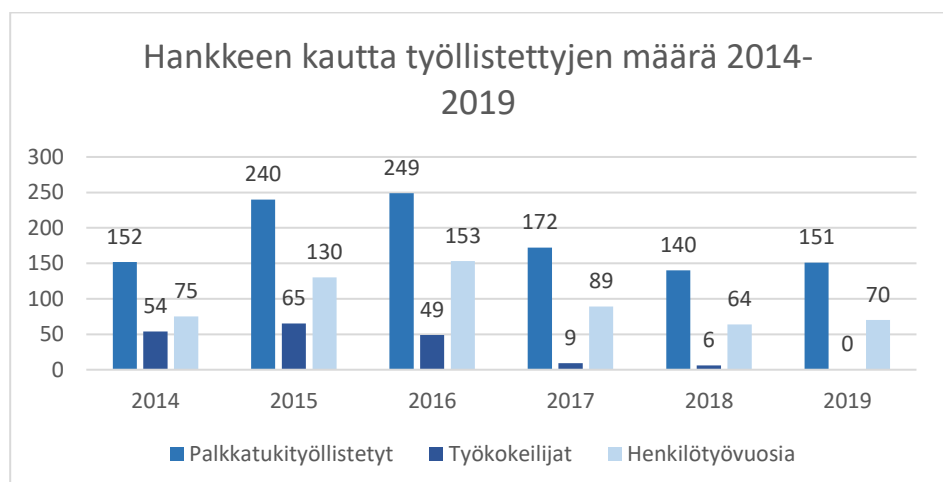
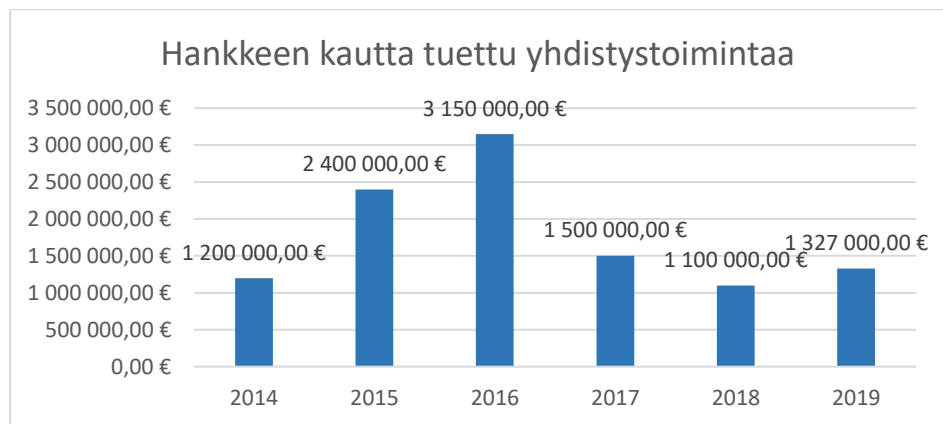
Liikunnalla tukea työelämään LITTI 2 oli maakunnallinen työllistämishanke. Hankkeen tarkoituksena oli toimia työttömyyden vähentämiseksi erityisesti Päijät-Hämeen alueella. Hankkeen tavoitteena oli edistää nuorten ja pitkäaikaistyöttömien työllistymistä avoimille työmarkkinoille – yrityksiin ja yhdistyksiin.

Kulunut toimintavuosi oli LITTI2 -hankkeen kolmas ja viimeinen vuosi. Tavoitteen toteutumista edistettiin työllistettyjen ammattitaidon ja työkyvyn kehittämällä koulutuksen ja liikunnan avulla. Työllistetyille etsittiin työpaikkoja myös avoimilta työmarkkinoilta. Määrällisenä tavoitteena oli työllistää 140 henkilöä palkkatuella ja työkokeilulla sekä saada mukaan toimintaan 45 työllistäjäyhdistystä. Laadullisena tavoitteena oli saada työllistetyistä 50% työllistymään avoimille työmarkkinoille tai opiskelemaan.

Toimintavuoden aikana päijäthämäläisiin urheiluseuroihin ja muihin yhdistyksiin työllistettiin palkkatuella 151 henkilöä. Toiminnassa oli mukana 37 urheiluseuraa ja 16 muuta yhdistystä. Hankkeen kautta työllistetyille maksettiin toimintavuoden aikana palkkoja hieman yli 1,3 miljoonaa euroa. Yli 50% hankkeen asiakkaista pääsi työllistämiskurssin jälkeen joko töihin avoimille työmarkkinoille tai opiskelemaan.

LITTI 2 hankkeen aikana tehtiin hankeyhteistyötä LahtiPilotti hankkeen osalta ValmennusLehto Oy:n ja Hyria koulutuksen kanssa. Pilottihankkeen tavoitteena oli oppisopimuskoulutuksen avulla kouluttaa pitkäaikaistyöttömiä kiinteistöhoitajiksi ja toimitilahuoltajiksi. LITTI 2:n tehtävänä oli etsiä hankkeen kautta työllistetyille ensin työpaikka yhdistyksistä ja viimeistään 6 kuukauden kuluttua edelleensijoituspaikka yrityksistä. LahtiPilotti-oppisopimuskoulutuksen suoritti loppuun 14 henkilöä. Näistä 7 on päässyt hankkeen jälkeen töihin avoimille työmarkkinoille.

LITTI 2 hankkeen aikana vuosina 2017-2019 työllistettiin yhteensä 463 henkilöä. Hankkeen aikana tuettiin yhdistyksiä palkkatukien kautta yhteensä 3 927 000 miljoonalla eurolla.

4 Liikkuva lapsuus ja nuoruus

Liikkuva lapsuus ja nuoruus kokonaisuuden tavoitteena on tukea paikallistason toimijoita edistämään lasten ja nuorten aktiivisempaa arkea varhaiskasvatuksessa, alaja yläkoulussa sekä lukiossa ja 2. asteen oppilaitoksissa. Lisäksi luodaan lapsille ja perheille mahdollisuuksia innostua liikunnasta ja urheilusta.

Vuoden aikana tarjottiin monipuolisia työvälaineitä varhaiskasvatuksen, peruskoulujen ja oppilaitosten henkilöstölle, oppilaille, opiskelijoille sekä muille lasten liikuntaa järjestäville tahoille. Työtä päivittäisen liikunnan edistämiseksi tehtiin koulutusten, verkostojen, sparrausten, tapahtumien ja konsultoinnin avulla.

Toimijoita tuettiin liikunnan kehittämishankkeiden avustusten hakemisessa ja sisältöjen rakentamisessa. PHLU vastasi alueellaan valtakunnallisten lasten ja nuorten liikuntaohjelmien edistämisestä.

Tiivis yhteistyö jatkui paikallisten toimijoiden, liikunnan aluejärjestöjen, alueen oppilaitosten, Liikkuva koulu -ohjelmaperheen, aluehallintoviranomaisten, Suomen Olympiakomitean sekä muiden lasten liikunnan toimijoiden kanssa.

Toiminnan edistämiseksi liikunnan aluejärjestöt saivat tukea Opetus- ja kulttuuriministeriöltä kahteen hankkeeseen; Liikkuva lapsi varhaiskasvatuksessa -hanke varhaiskasvatuksen liikunnallistamiseen ja Lisää liikettä iltapäiviin ja aktiivisuutta opiskelu- ja koulupäiviin -hanke.

4.1 Liikkuva varhaiskasvatus

Valtakunnallisen Ilo kasvaa liikkuen -ohjelmatyön paikallinen edistäminen

Sparrauksien avulla työyhteisöjä tuettiin omien tavoitteiden toteuttamisessa ja Ilo kasvaa liikkuen -ohjelma-alustan käytössä. Sparrauksissa kannustettiin vahvemmin nykytilan arvioinnin käyttämiseen kehittämiskohteita valittaessa, tavoitteena pitkäjänteinen kehittämistyö. Tilaisuuksia toteutettiin pääsääntöisesti yksikkökohtaisesti ja Liikkuva lapsi varhaiskasvatuksessa -työpajan pohjalta. Sparrauksia järjestettiin vuoden aikana yhteensä 30 ja niihin osallistui 314 varhaiskasvattajaa.

Ohjelmassa on tällä hetkellä mukana 9 kuntatasoista toimijaa ja 124 yksikköä (tässä mukana myös perhepäivähoidon -tiimejä). Lähes kaikki alueen päiväkodit ovat mukana ohjelmassa, ja osa alueen perhepäivähoitajistakin on saatu mukaan ohjelmaan.

Alueellisen ja paikallisen verkostotyön kehittäminen

Varhaiskasvatussyksiköiden liikuntavastaavien tueksi jatkettiin Ilo kasvaa liikkuen -verkostoa Lahdessa ja pohjoisen verkostoa alueemme pohjoisosassa. Verkostojen aiheina olivat toiminnallinen oppiminen, digimahdollisuudet, Ilo kasvaa liikkuen ohjelma sekä fyysisen aktiivisuuden suosituksista nousseet haasteet ajankohtaisten asioiden lisäksi. Syksyn tapaamisessa käytiin läpi myös alueellisessa kyselyssä nousseita kehittämiskohteita, rasittavan liikkeen määrää ja vanhempien kohtaamista. Kyselyn yhteenveto valmistui syksyllä Haaga-Helian opiskelijan Mira Teräväisen opinnäytetyön osana. Kysely tehtiin varhaiskasvatuksen fyysisen aktiivisuuden suositusten toteutumisesta varhaiskasvattajille. Sen tuloksia hyödynnetään 2020 vuoden toiminnan suunnittelussa.

Johtajien sparrausta jatkettiin, jotta pystytään tukemaan varhaiskasvatuksen johtajia ja yksikköjen johtajia oman työyhteisön tukemisessa sekä lisäämään tietoa ohjelmasta sekä hankeavustuksista.

Kuntien liikuntatoimenviranhaltijoille tiedotettiin tapaamisissa varhaiskasvatuksen liikunnan tilanteesta, kannustettiin tukemaan varhaiskasvatussyksiköitä liikunnan edistämistyössä sekä vahvistamaan yhteistyötä eri tahojen kesken. Yhteistyöllä syntyi kuntakohtaisia verkostotapaamisia ja kuntien välistä koulutusyhteistyötä. Kehittämistyö liikuntaneuvonnan osalta käynnistyi myös kolmen kunnan kanssa.

Lasten liikunnan toimijoiden kanssa tavattiin lapsiperheverkoston kokoontumisissa. Tavoitteena on lisätä lasten ja perheiden liikkumista toimijoiden omissa tapahtumissa ja leireillä, autettiin suunnittelussa ja lainattiin liikuntavälineitä.

Erilaisia kehittämistilaisuuksia järjestettiin 35 ja niihin osallistui 350 varhaiskasvattajaa. Lisäksi perheiden liikkumista tuettiin vanhempainiltojen, perhekahviloiden, PHLU:n Joulumaa tapahtuman ja viestinnän kautta. Mm. joulukuussa julkaistiin perheliikuntaan houkutteleva joulukalenteri PHLU:n Joulumaan tapahtuman facebookisivuilla.

Varhaiskasvattajien osaamisen lisääminen

Varhaiskasvattajien osaamista lisättiin koulutuksien avulla. Koulutuksia järjestettiin niin vanhemmille kuin varhaiskasvattajille. Eniten järjestettiin Liikuntaleikkikoulu ohjaajakoulutusta sekä koulutusta toiminnalliseen oppimiseen ja motoristen taitojen havainnointiin. Koulutuksia pidettiin 14 ja niihin osallistui 249 varhaiskasvattajaa.

Syksyllä järjestettiin AVI:n kanssa yhteistyössä alueellinen liikuntaseminaari varhaiskasvatuksen johdolle. Lisäksi olimme mukana Lastentarhanopettajapäivillä Lahdessa syyskuussa Ilo kasvaa liikkuen ohjelman ja Liikkuva lapsi varhaiskasvatuksessa -hankkeen yhteisellä osastolla.

Perheliikunnan osaamista lisättiin Hartolan varhaiskasvattajille lasten noutotilanteissa toteutettujen tapahtumien ja sparrauksen muodossa. Lahden päiväfuudis -tapahtumissa keskityttiin antamaan kasvattajille infoa ja mallia ohjatun toiminnan tueksi yhteistyössä FC Reippaan kanssa. Myös muita urheiluseuroja autettiin yhteistyössä varhaiskasvatuksen kanssa.

Kuntien henkilöstöä on kannustettu yhteistyöhön neuvolan kanssa sekä luomaan yhdenmukainen lasten motoristen taitojen havainnointilomake yksikköön/koko kuntaan. Kuntia on autettu myös luontoliikunnan kehittämisessä.

Aluehallintovirastojen, Opetus- ja kulttuuriministeriön sekä Opetushallituksen kanssa jatkui tiivis yhteistyö Ilo kasvaa liikkuen -ohjelman edistämisen ja hankeavustusten osalta. Alueemme kuntia kannustettiin hakemaan Liikunnallisen elämäntavan paikallista kehittämistukea pienten lasten liikunnan kehittämiseen. Seuraavat kunnat saivat rahoitusta: Asikkala, Hartola, Heinola, Hollola, Iitti, Lapinjärvi, Loviisa, Myrskylä, Orimattila ja Padasjoki. Hanketukea saaneille kunnille järjestettiin hanketapaaminen yhdessä Etelä-Suomen aluehallintoviraston kanssa toukokuussa. Lisäksi alueen kuntia tuettiin vähävaraisten lasten ja perheiden hankeavustuksen haussa.

4.2 Liikkuva koulu ja opiskelu

Kunta- ja koulukohtaisen kehittämistyön tukeminen

Koulujen ja oppilaitosten toimintakulttuurin liikunnallistamista tuettiin sparrauksen, verkostojen ja muiden kehittämistilaisuuksien avulla. Peruskoulujen osalta ajatusta suunnattiin entistä enemmän toiminnan vakiinnuttamiseen ja kehittämiseen hankerahoituskauden jälkeen.

2. asteen oppilaitosten osalta keskityttiin aktiivisen opiskelupäivän kehittämiseen ja Liikkuva opiskelu -ohjelman markkinointiin.

Sparrauksia toteutettiin niin kunta-, ryhmä-, yksikkö- kuin henkilökohtaisellakin tasolla. Lisäksi kunnissa toimi monenlaisia lasten liikunnan edistämisen yhteistyöryhmiä, joissa PHLU:n asiantuntija oli aktiivisesti mukana. Lasten ja nuorten liikkumista edistettiin muun muassa liikuntakasvatus- ja harrastusyöryhmissä, ohjausryhmissä ja yhdysopettajatapaamisissa.

Alueellisia verkostoja toteutettiin kahdelle kohderyhmälle. Liikkuva opiskelu -verkosto kokosi alueen aktiivisia 2. asteen oppilaitoksia yhteen miettimään erilaisia yhteistyömahdollisuuksia. Yhdessä tutustuimme mm. LAMK:n Liikuappro -tapahtumaan. Alueellinen Lasten hyvinvoinnin koordinaattoreiden -verkosto kokoontui vuoden aikana kaksi kertaa. Aiheina olivat kuntien omien asioiden lisäksi kerhotoiminnan kehittäminen ja Islannin mallin esittely.

Verkostotapaamiset toteutettiin yhteistyössä Etelä-Suomen Liikunnan ja Urheilun kanssa. Näin lisättiin toimijoiden mahdollisuutta verkostoitua myös oman alueen ulkopuolella.

Aluehallintovirastojen ja liikunnan aluejärjestöjen kanssa järjestettiin myös yhteinen Liikkuva koulu ja opiskelu -seminaari.

Kehittämistilaisuuksissa nousi esiin myös lasten ja nuorten harrastamisen tukeminen. Yhteistyöllä kehitettiin kuntien harrastemessuja, harrasteviikon ja liikuntakerhotoiminnan toteuttamista. Suomen Olympiakomitean Lasten liike iltapäivien tukea myönnettiin 32 liikuntakerholle. Kerhoja tuottivat urheiluseurat ja muut yhdistykset. Taloudellisen tuen lisäksi toimijat saivat ohjaajakoulutusta sekä materiaalia toiminnan tueksi.

Liikkuva opiskelu -avustusta sai kuusi lukio- ja ammatillisen koulutuksen järjestäjä; Asikkalan kunta, Itä-Hämeen kansansivistystyön säätiö, Joutsan kunta, Lahden kaupunki, Loviisan kaupunki ja Orimattilan kaupunki. Korkeakouluista avustusta saivat LAB ja Haaga-Helian Vierumäen kampus.

Liikkuva koulu -ohjelmaan on rekisteröitynyt alueelta 82 yksikköä.

Liikkuva opiskelu -ohjelmaan on rekisteröitynyt alueen 7 oppilaitosta/opetuksen järjestäjä. Erilaisia kehittämistilaisuuksia järjestettiin 29 ja niihin osallistui 148 toimijaa.

Osaamisen lisääminen

Opettajien, oppilaiden ja opiskelijoiden osaamista lisättiin koulutuksien avulla. Opettajien koulutuksen pääpaino oli toiminnallisen oppimisen koulutuksessa ja toiminnallisissa työpajoissa. Lisäksi koulutettiin aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaajia sekä kerho-ohjaajia. Oppilaiden ja opiskelijoiden osallisuuden tukemiseen järjestettiin väikkäri -välituntiohjaaja ja liikuntatutor-koulutusta. Aikuisille toteutettiin 13 tilaisuutta, joihin osallistui 146 hlöä. Nuorille toteutettiin 42 tilaisuutta, joihin osallistui 424 oppilasta/opiskelijaa. Lisäksi urheiluseurojen ohjaajia koulutettiin lasten liikunnan ohjaajakoulutuksiin.

Aluehallintovirastojen, Suomen Olympiakomitean, Opetus- ja kulttuuriministeriön sekä Opetushallituksen kanssa jatkui tiivis yhteistyö Liikkuva koulu- ja Liikkuva opiskelu -ohjelman edistämisen ja hankeavustusten osalta.

4.3 Tapahtumat

PHLU:n Joulumaa

PHLU:n Joulumaan 10 -vuotisjuhlatapahtuma järjestettiin 1.12. Lahden Urheilukeskuksessa. Tapahtuma onnistui järjestelyiltään erittäin hyvin. Polkumaisen reitin varrella oli monenlaista toimintaa ja erilaiset hahmot viihdyttivät tapahtumavieraita. Kävijöitä oli arviolta 1 600 hlöä. Lapsiperheitä liikutti tänä vuonna ennätysellisesti 35 eri toimijatahoa.

Muut

Perheitä innostettiin liikkumaan erilaisissa perheliiikuntailloissa ja vanhempainilloissa. Lapsia liikutettiin perinteikkäässä Päivisfutis -tapahtumassa sekä Lasten ja nuorten harrastemessuilla Lahdessa.

5 Lisää liikettä aikuisille

Lisää liikettä aikuisille kokonaisuus pyrki toiminnallaan vaikuttamaan väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen, sekä fyysisen toimintakyvyn ylläpitämiseen ja parantamiseen. Eri väestöryhmien liikunnan ja harrastamisen mahdollisuuksien edistäminen olivat myös toiminnan keskiössä. Tehtävät toimenpiteet mukailivat alueellista Päijät-Hämeen Terveysliikuntastrategia 2020 sekä valtakunnallisia linjauksia.

Toiminnan painopistealueet olivat kuntien sitouttaminen Päijät-Hämeen Terveysliikuntastrategia 2020 tavoitteiden toteuttamiseen, elintapa- ja liikuntaneuvonnan palveluketjun juurruttaminen ja kehittäminen, aikuisten harraste- ja terveystoimintaa lisäävän toiminnan kehittäminen, sekä työyhteisöille suunnattujen liikuntapalveluiden kehittäminen ja toteuttaminen. Työtä tehtiin pääsääntöisesti kehittämistyöryhmien, ohjausryhmätyöskentelyn, konsultoinnin, koulutusten, (verkosto) tapaamisten, tapahtumien, hanketyöskentelyn sekä liikuntaneuvonnan ja henkilöstöliikunnan avulla.

Päijät-Hämeen Terveysliikuntastrategia 2020 tavoitteiden toteutumista seurattiin liikunta.fi -kehittämisyhteistyön, sekä ohjausryhmätyöskentelyn avulla. Koordinoimme maakunnallista liikuntaneuvonnan kehittämistyötä yhdessä Päijät-Hämeen hyvinvointiyhtymän ja toimialueen kuntien kanssa, sekä tarjosimme liikuntaneuvonnan palveluita kunnille. Liikuntaneuvonnan kehittäminen aloitettiin vuoden aikana Joutsan kunnassa, tällä hetkellä 15 toimialueen kuntaa toteuttaa liikuntaneuvontaa. Osaan kunnista palvelu tuotettiin yhteistyössä PHLU:n liikuntaneuvojien kautta. Vuoden aikana liikuntaneuvontaan mm. kehitettiin sähköinen ajanvarausjärjestelmä, kirjaamiskäytäntöjä yhtenäistettiin ja kehitettiin, liikuntaneuvonnan ilme uudistettiin, sekä liikuntaneuvojille luotiin liikuntaneuvonnan perehdytysopas.

Maaliskuussa järjestettiin KKI-Päivät yhteistyössä Kunnossa Kaiken Ikää (KKI) -ohjelman kanssa Lahden Sibeliusalolla, jonne kokoontui ympäri Suomea kuulemaan terveystoiminnan ajankohtaisista aiheista n. 250 kuulijaa. Aikuis- ja terveystoimintaa kehittäviä toimijoita aktivoitiin ja konsultoitiin erilaisissa hanketukiasioissa, pääsääntöisesti Aluehallintoviraston (AVI:n) ja KKI -ohjelman myöntämässä kehittämisavustuksissa. Henkilöstöliikuntaa toteutettiin ja kehitettiin alueellamme. Kehittämisen painopisteinä olivat henkilöstöliikunnan palveluketjun rakentaminen ja vahvistaminen sekä osaamisen lisääminen.

Työkykyisenä Työelämään -hanke saatettiin onnistuneesti päätökseen. Hankkeella pyrittiin vaikuttamaan lahtelaisten työttömien elämänhallinnan, hyvinvoinnin, työkyvyn ja työnsaantimahdollisuuksien parantamiseen ja sijoittumiseen työkykyisinä työmarkkinoille.

Liikkuva Päijät-Häme -hanke käynnistettiin yhteistyössä Päijät-Hämeen liiton kanssa. Hankkeen tarkoituksena oli paitsi jalkauttaa Päijät-Hämeen Terveysliikuntastrategia 2020 ja Sport Päijät-Häme urheilustrategia alueen kuntiin myös lisätä kuntalaisten tietoa oman fyysisen hyvinvointinsa tilasta, tarjota keinoja hyvinvoinnin edistämiseen sekä tehdä paikallista palvelutarjontaa tutuksi. Lisäksi pyrittiin vahvistamaan liikunnan, hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen palvelutarjoajien yhteistyötä.

Aikuisliikunnan asiantuntijapalveluita käytettiin seuraavien hankkeiden toteuttamisessa:

- Matka kohti hyvää työkykyä -hanke (PHHYKY:n toteuttama hanke)
- Liikkuva Työpaikka -hanke (KKI -ohjelman toteuttama hanke)
- Liikettä Hollolan kylille -hanke (Hollolan kunnan hanke)

Työtä tehtiin yhteistyössä paikallisten, alueellisten ja valtakunnallisten verkostotoimijoiden kanssa. Näitä yhteistyötahoja olivat mm. toimialueen kuntien liikunta-, sosiaali- ja terveystoimet, Kunnossa Kaiken Ikää (KKI) -ohjelma, Suomen Olympiakomitea, Etelä-Suomen aluehallintovirasto (AVI), urheiluseurat, kansanterveysjärjestöt, opistot, maakuntaliitto, yksityiset palveluntuottajat, työyhteisöt, apteekit sekä muut aikuis- ja terveystoimintaa edistävät tahot.

Hanketuki-avustukset	Tuettujen hankkeiden lukumäärä (2016)	Tuettujen hankkeiden tukisumma euroina (2016)	Tuettujen hankkeiden lukumäärä (2017)	Tuettujen hankkeiden tukisumma euroina (2017)	Tuettujen hankkeiden lukumäärä (2018)	Tuettujen hankkeiden tukisumma euroina (2018)	Tuettujen hankkeiden lukumäärä (2019)	Tuettujen hankkeiden tukisumma euroina (2019)
AVI	11	166000	14	215000	12	223000	12	202000
KKI	9	57900	13	70500	10	40000	11	53600
Yhteensä	20	223900	27	285500	22	263000	23	255600

Taulukko; Aluehallintoviraston (AVI) myöntämät liikunnallisen elämäntavan edistämisen avustukset ja Kunnossa kaiken ikää (KKI) -ohjelman myöntämät hanketuet alueelle

5.1 Työkykyisenä työelämään -hanke

Työkykyisenä työelämään -hanke saatettiin onnistuneesti päätökseen elokuussa 2019. Hankkeen tavoitteena oli ehkäistä syrjäytymistä ja parantaa pitkäaikaistyöttömien työkykyisyyttä elintapaohjauksen keinoin. Lisäksi luotiin Lahteen työttömille suunnattu liikuntaneuvonnan palveluketju sekä työnhaun ja liikuntaneuvonnan yhdistävä Työkuntatodistus-toimintamalli. Hanke oli ESR -rahoitteinen Lahden kaupungin työllisyyspalveluiden tukema hanke.

Hanke onnistui vastaamaan valtakunnallisten ja alueellisten strategioiden ja toimenpideohjelmien painopistealueisiin:

- hyvinvoinnin lisääminen; syrjäytymisen, köyhyyden ja terveysongelmien torjuminen
- kehittää ennaltaehkäiseviä menetelmiä; torjua köyhyyttä, parantamalla heikossa työmarkkina-asemassa olevien henkilöiden työ- ja toimintakykyä;
- sekä parantaa sektorirajat ylittävää yhteistyötä ja palvelujen asiakaslähtöisyyttä.

Hanke onnistui vaikuttamaan lahtelaisten työttömien elämänhallinnan, hyvinvoinnin, työkyvyn ja työnsaantimahdollisuuksien parantamiseen ja sijoittumiseen työkuuntoisempina ja -kykyisempinä työmarkkinoille. Hanke onnistui edistämään hyvinvointia, yhteiskunnallista ja kulttuurista yhdenvertaisuutta, tasa-arvoa, sekä huomioimaan sukupuolinäkökulman hankkeen toiminnassa. Toimintamalleissa yksilö oli keskiössä. Yksilöön vaikutettiin moniammatillisen verkoston avulla niin fyysisenä, psyykkisenä kuin sosiaalisena kokonaisuutena. Yksilön työkuuntoisuuteen ja -kykyisyyteen vaikutettiin ensisijaisesti liikunnan, ravitsemuksen ja levon merkitystä painottamalla.

Hankkeen toimenpiteet muotoiltiin palvelemaan pitkäaikaistyöttömien kohderyhmää mahdollisimman hyvin. Yhteistyötä muiden toimijoiden kanssa pyrittiin hyödyntämään läpi

hankkeen, erityisesti asiakasohjauksessa. Palveluun ohjautumisesta luotiin erillinen, työttömille spesifioitu malli.

Hankkeen konkreettisina tuloksina syntyi Lahteen huonossa työmarkkina-asemassa olevien työttömien liikuntaneuvonnan osallistava toimintamalli, jonka muodostavat kaksi osiota:

1. Työttömien liikuntaneuvonnan palveluketju ja toimintamalli
2. Työttömien Työkuntotodistuksen toimintamalli

Hankkeen kohderyhmät olivat lahtelaiset pitkäaikaistyöttömät, työttömyysuhan alla olevat ja työmarkkinoiden ulkopuolella sekä heikossa työmarkkina-asemassa olevat, erityisesti yli 50 - vuotiaat (mm. pitkäaikais- ja toistuvaistyöttömät, osatyökykyiset).

Kohderyhmää tarkennettiin hankkeen aikana 30-55-vuotiaisiin miehiin, koska tämä joukko on ollut aiemmin liikuntaneuvonnan kävijätilastoissa aliedustettuna. Palvelut olivat avoinna myös maahanmuuttajille.

Hanke teki sektorirajat ylittävää laaja-alaista yhteistyötä eri toimijoiden kanssa. Tämä mahdollisti omalta osaltaan hankkeen onnistumisen ja oikean kohderyhmän tavoittamisen.

5.2 Liikkuva Päijät-Häme -hanke

Liikkuva Päijät-Häme -hankkeen tarkoituksena on tuottaa alueen asukkaille tietoa heidän kehon terveystilastaan sekä opastaa sen kehittämisessä. Lisäksi keskiössä on alueellisen terveystilastastrategian jalkauttaminen. Hankkeen toiminta-aika on tammikuu 2019 - kesäkuu 2020. Osarahoittajina toimivat Päijät-Hämeen Liitto sekä kunnat.

Ydintoimintaan kuuluvat kuntokartoitukset toteutettiin vuoden 2019 aikana Asikkalassa, Hartolassa, Kärkölässä, Sysmässä, Hollolassa, Lapinjärvellä, Kuhmoisissa sekä Orimattilassa. Kartoituksina käytettiin kunnan tarpeista riippuen Kehon kuntoindeksiä tai InBody-kehonkoostumusmittausta, jotka soveltuvat kaikille aikuiskohderyhmille. Osassa kunnista hyödynnettiin ajanvarausjärjestelmää. Testipäiviin osallistui yhteensä 720 henkilöä.

Terveystilastastrategian edistämiseksi testituloksista annettiin videomuotoista ja henkilökohtaista palautetta. Valtaosassa kunnista testaustapahtuman yhteyteen järjestettiin tapahtumatori, jossa paikalliset toimijat esittelivät liikuntaan ja hyvinvointiin liittyviä palveluitaan.

Terveystilastastrategian jalkauttamiseksi kunnille tarjottiin mahdollisuutta asiantuntijaohjattuun verkostotapaamiseen. Tarkoituksena oli terveystilastastrategian esittelyn lisäksi työstää kunnalle ajankohtaisia teemoja koolle kutsutun ryhmän kesken. Osa verkostotapaamisista toteutettiin testitapahtumien yhteydessä, osa muulla ajalla. Vuonna 2019 tapaamisia järjestettiin yhteensä neljä.

Hanke jatkuu vuonna 2020, tarkoituksena on kiertää loput alueen kunnat. Hankkeen päätyttyä toimintaa pyritään jatkamaan kuntarahoitteisesti, jotta kunnille ja kuntalaisille tarjoutuu mahdollisuus jatkoseurantaan.

5.3 Matka kohti hyvää työkykyä -hanke

Matka kohti hyvää työkykyä -hankkeen hallinnoijana on Päijät-Hämeen hyvinvointiyhtymä. PHLU on hankkeessa mukana toteuttajana ja asiantuntijana. Hankkeen tavoitteena on edistää Päijät-Hämeen hyvinvointiyhtymän henkilöstön fyysistä työkykyä, työstä palautumista sekä tuki- ja liikuntaelimestön hyvinvointia työssä.

Hanketta on toteutettu yhteistyössä henkilöstöpalvelujen, työterveyshuollon, työsuojeluvaltuutettujen sekä henkilökuntayhdistyksen kanssa. Vuoden keskeisimpiä toimenpiteitä olivat henkilöstön kuntotestien järjestäminen ympäri Päijät-Hämettä ja niihin osallistui yhteensä 933 työntekijää. Työyksikkökohtaisia fyysisen työkykyyn ja palautumiseen keskittyviä Voimavaroja työhön -valmennuksia pidettiin kahdeksassa työyksikössä ja niihin osallistui yhteensä 303 työntekijää. Osana hanketta yhtymälle tehtiin omia

taukoliikuntavideoita sekä järjestettiin useita tapahtumia ja webinaareja mm. liikunnasta, palautumisesta sekä ravitsemuksesta. Keväällä järjestettiin kaikille avoin työmatkaliikuntakampanja ja syksyllä osallistuimme porraspäiville. Alkuvuodesta järjestettiin pilottikoulutus kuudelle työyhteisöjen liikuttajalle, joiden tehtävänä on edistää fyysistä hyvinvointia omissa työyksiköissä. Hanke sai vuodelle 2019 KKI -Ohjelman myöntämä kehittämisshankerahaa ja toiminnalle on haettu jatkorahoitusta vuoden 2021 loppuun saakka, jonka turvin aloitettuja toimenpiteitä on tarkoitus jatkaa.

5.4 Liikkuva Työpaikka -hanke

PHLU on mukana asiantuntijana toteuttamassa Auto- ja Kuljetusalan Työntekijäliiton (AKT), Autoliikenteen Työnantajaliiton (ALT) ja Kunnossa kaiken ikää -ohjelman (KKI) kanssa Liikkuva Työpaikka -hanketta. Hanke tähtäsi ammattikuljettajien jaksamisen ja työkyvyn parantamiseen, ja siten pitkällä tähtäimellä alan houkuttelevuuteen. AKT rekrytoi mukaan eri puolilta Suomea 10 vapaaehtoista ammattikuljettajaa, joille toteutettiin etä- ja lähivalmennusta elintapaohjausinterventiona. Hankekausi oli tammikuusta syyskuuhun 2019.

Käytännön toimenpiteinä hyödynnettiin verkkovalmennustyökaluja, Sport Technology Globalin kautta objektiivisena mittarina Oura-sormuksia, luentoja ja liikuntakokeiluja Vierumäen ja Pajulahden Urheiluopistoilla sekä yksilöllistä liikuntaneuvontaa. Yhteensä liikuntaneuvontaa etä- ja lähitapaamisina toteutettiin 77 kertaa, Oura-seurantajaksoja kaksi ja ryhmätapaamisia viisi.

Hankkeen tulokset antoivat vahvaa tukea toteuttaa vastaavanlaista, ammattialakohtaista pienryhmä elintapaohjaustoimintaa. Muutamassa kuukaudessa koettu työkyky (0-10) parani 5,2:sta 8,2:een, uupumus (1-5) väheni 2,8:sta 3,3:een ja liikunnan määrä (h/vk) kasvoi 1,8:sta 3,7:ään. Terveyttä erityisesti uhkaava viskeraalinen rasva putosi 214 yksiköstä 169:ään (alle 100 = ihannearvo). Lisäksi kestävyyskunto parani selkeästi.

Toiminta jatkuu hankkeen päättyttyä pienimuotoisemmin vuosina 2020-21, osin osallistujien omarahoituksen tukemana.

5.5 Liikettä Hollolan kylille -hanke

PHLU on mukana asiantuntijana toteuttamassa Hollolan kunnan Liikuntapalveluiden Liikettä Hollolan kylille -hanketta. Hanke keskittyi nimensä mukaisesti Hollolan kuntakeskuksen ulkopuolisten alueiden liikuntamahdollisuuksien kehittämiseen. Hankkeen toiminta-aika oli huhtikuusta joulukuuhun 2019.

Hankkeen tavoitteina oli kehittää ulkoilureittejä, lisätä omaehtoista liikkumista, kehittää vertaisohjattua liikuntaa sekä liikuntaneuvonnan jalkauttaminen. Ulkoilureittien kartoituksia tehtiin useita, ja ensimmäiset viitoitukset tehtiin Järvien kierrokselle. Liikkumisen olosuhteita ja mahdollisuuksia selvitettiin ja kehitettiin kuntalaisten kanssa kuulemistilaisuuksissa, luennoilla sekä Wellamo-opiston yhteistyön kautta. Liikuntaneuvontaa tarjottiin kirjastoautolla sekä Pop-up -muodossa apteekilla, ja sitä markkinoitiin jakamalla esitteitä ja tietoa ympäri kuntaa. Vertaisohjaajatoiminnan kehittämiseksi luotiin erillinen toimintasuunnitelma, joka otetaan asteittain käyttöön vuonna 2020. Lisäksi tarjottiin konsultointiapua yhteistyöpalaverihin ja viestinnän kehittämiseen.

6 Vaikuttaminen

Valtion liikuntaneuvoston vuonna 2019 julkaisema "Liikuntapolitiittinen selonteko" oli uusi ja tärkeä avaus suomalaisen liikuntapolitiikan kehittämiseksi. Selonteko esittää suuren joukon kehittämisehdotuksia, joiden muodostama viesti on selvä, suomalaiset liikkumaan vauvasta vanhuksiin. Siinä myös todettiin, että suomalainen liikuntakulttuuri nojaa vahvasti kansalaistoiminnan ja julkisen sektorin yhteistyöhön.

Eduskunnasta tuli 14.3.2019 vahva tuki sille, että liikunnan ja urheilun budjettia tulee vahvistaa ja poikkihallinnollisuutta liikunnan edistämässä tulee lisätä. Valtion liikuntabudjetin rakennetta tulisi muuttaa siten, että liikuntaa ja urheilua rahoitettaisiin nykyistä enemmän budjettivaroista.

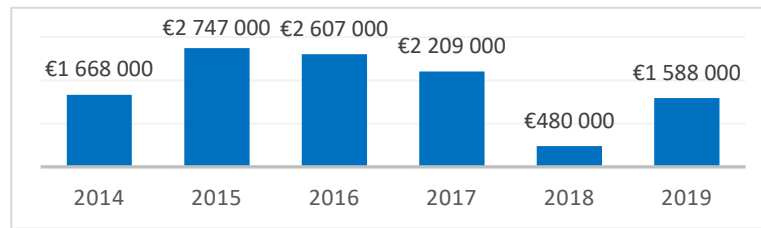
Liikkumattomuuden vuosikustannukset ovat Suomessa UKK-instituutin laskelmien mukaan vähintään yli kolme miljardia euroa. Päijät-Hämeessä tämä tarkoittaa yli 110 miljoonaa euroa vuodessa.

Liikuntapolitiikan edistämiseksi tehtiin vuoden aikana laajaa vaikuttamistyötä yhteistyössä Suomen Olympiakomitean, lajiliittojen ja muiden liikuntajärjestöjen kanssa.

PHLU ja muut liikunnan aluejärjestöt lähestyivät alueensa kansanedustajia ja esittivät, että Liikkuva Suomi -ohjelma jalkautetaan koko Suomeen ja liikunnan määrärahat katetaan jatkossa budjettivaroista. PHLU esitti, että päättäjät kiinnittäisivät huomiota palkkatuen merkitykseen urheiluseura - ja yhdistystyöllistämässä myös jatkossa. Totesimme myös, että viime vuosien aikana Etelä-Suomen liikuntaolosuhteiden kehittämiseen myönnetty raha on pienentynyt suhteessa muuhun Suomeen. Toivoimme, että päättäjät kiinnittäisivät huomiota tämän epäkohdan korjaamiseen.

Toimialueellaan PHLU on tehnyt liikunnan ja urheilun edunvalvontatyötä mm. antamalla lausuntoja erilaisiin olosuhdehankkeisiin ja vaikuttamalla alueen liikuntapolitiikkaan, erilaisiin kehittämishankkeisiin sekä seurojen avustus- ja tila-asioihin. TEA-viisari 2018 -tiedonkeruun mukaan tämän valtuustokauden kuntastrategioissa on käsitelty liikunnan edistämistä Päijät-Hämeen kaikissa kunnissa (100 %), kun vastaava luku on koko maassa 85 %. Voimassa oleva liikuntastrategia löytyy 88 % kunnista, kun vastaava luku koko maassa on 65%.

Kaavio: Liikuntapaikkarakentamiseen myönnetyt avustukset PHLU:n toimialueella 2014, 2015, 2016, 2017, 2018 ja 2019.

PHLU:n alueen liikuntaolosuhteiden kehittämiseen on toimintavuonna myönnetty avustuksia (OKM, AVI, Leader) 1,588 miljoonaa euroa. Hienoa on ollut havaita, että alueemme kunnissa on suunnitteilla tällä hetkellä useita isoja ja pieniä liikuntaolosuhteiden kehittämishankkeita. Täytyy vain toivoa, että kunnissa löytyy poliittista tahtoa viedä suunnitellut hankkeet "maaliin" ja myös tällä tavalla edistää kuntalaisten liikkumista ja omasta terveydestään huolehtimista.

PHLU:lla on ollut edustus Etelä-Suomen aluehallintoviraston liikuntaneuvostossa, joka päättää liikuntapaikkarakentamisen avustuksista alle 700 000 euron hankkeisiin. Edustajana on ollut Arto Virtanen.

Seurojen lisäksi PHLU:n tärkeimpiä yhteistyötahoja paikallistasolla ovat alueen kunnat. Kunnissa tehdään tiivistä ja säännöllistä yhteistyötä kunnan liikuntatoimesta vastaavien viranhaltijoiden lisäksi myös sivistystoimen sekä sosiaali- ja terveystoimen kanssa.

Vapaa-aika- ja liikuntapalveluiden kehittämissyöryhmän toiminta on ollut osa seudullista kehittämissyöryhmätoimintaa jo useamman vuoden ajan. Mukana tässä kehittämissyöryössä on kaikki alueen kunnat ja ryhmän koordinoijana toimii PHLU.

7 Viestintä ja markkinointi

Viestinnän ja markkinoinnin tavoitteena on tiedottaa jäsenistölle ja alueen toimijoille liikuntaan ja urheiluun liittyvistä ajankohtaisista asioista, koulutuksista, tapahtumista, kampanjoista sekä erilaisista rahoitusmahdollisuuksista. Viestinnän tavoitteena on PHLU:n strategisten valintojen, tavoitteiden sekä palvelutarjonnan tukeminen. Viestinnällä pyritään lisäämään myös liikunnan ja urheilun arvostusta alueella.

Tärkeimmät viestintäkanavat ovat olleet verkkosivut, sähköiset kuukausitiedotteet, suoramarkkinointi sähköpostitse, Facebook ja Twitter sivut sekä kohtaamiset. Verkkosivuilta löytyy toimialojen perustieto sekä tiedot koulutuksista ja tapahtumista. Sähköinen kuukausitiedote ilmestyi vuoden aikana 11 kertaa ja siinä nostettiin esiin ajankohtaisia liikuntaan ja urheiluun liittyviä asioita.

Viestinnässä tehtiin yhteistyötä Suomen Olympiakomitean, muiden Liikunnan aluejärjestöjen, kuntien, eri sidosryhmien sekä seuraavien ohjelmien kanssa: Liikkuva koulu, Liikkuva opiskelu, Ilo kasvaa liikkuen ja Kunnossa kaiken ikää (KKI).

8 Hallinto ja henkilöstö

8.1 Hallitus

PHLU:n ylintä päätösvaltaa käyttää varsinainen kokous keväällä ja syksyllä.

Kevätkokous pidettiin tiistaina 16.4.2019 Lahden Urheilukeskuksessa. Edustettuina kokouksessa oli 10 jäsenyhdistystä. Kokouksessa hyväksyttiin vuoden 2018 vuosikertomus ja tilinpäätös, kuultiin tilintarkastajan ja toiminnantarkastajan lausunnot, myönnettiin vastuuvapaus hallitukselle sekä muille vastuuvollisille sekä asetettiin ehdollepanotoimikunta valmistelemaan järjestön syyskokouksen henkilövalintoja. Kokouksen puheenjohtajana toimi Erkki Kilpinen.

Syyskokous pidettiin tiistaina 26.11.2019 Lahden Messukeskuksessa, Ravintola Kodissa. Edustettuina kokouksessa oli kahdeksan jäsenyhdistystä. Kokouksessa vahvistettiin vuoden 2020 toiminta- ja taloussuunnitelma ja päätettiin jäsenmaksusta. Yhdistyksen puheenjohtajaksi valittiin jatkokaudelle Jussi-Matti Salmela, Kiekkoreipas ry. Hallituksen varapuheenjohtajiksi valittiin Marjukka Tiainen, Liikuntakeskus Pajulahti ja Panu Juonala, Orimattilan Jymy ry. Hallituksen jäseniksi valittiin Esa Rajala, Hollolan Urheilijat -46 ry, Kimmo Huvinen, Heinolan kaupunki, Risto Salonen, Lahden FK ry ja Oili Kettunen, Suomen Urheiluopisto. Hallituksessa jatkavat Rinna Ikola-Norrbacka, Asikkalan kunta ja Ilkka Kaarna, Lahden Golf ry. Tilintarkastajiksi valittiin Katja Kousa-Kaartti (KHT) ja toiminnantarkastajaksi Eero Laitinen. Kokouksen puheenjohtajana toimi Anita Kokkonen.

Varsinaisten kokousten päätösten täytäntöön panijana toimii hallitus. Toimintavuoden aikana hallituksella oli yhteensä seitsemän kokousta. Kokouspaikkana toimi Lahti.

PHLU:n hallitus

Salmela Jussi-Matti, puheenjohtaja, Kiekkoreipas ry
Manselius Sarianna, 1. varapuheenjohtaja, xx
Tiainen Marjukka, 2. varapuheenjohtaja, Liikuntakeskus Pajulahti
Ikola-Norrbacka Rinna, jäsen, Asikkalan kunta
Juonala Panu, jäsen, Orimattilan Jymy ry
Kaarna Ilkka, jäsen, Lahden Golf ry
Koskinen Jukka, jäsen, Heinolan kaupunki
Pousi Raiko, jäsen, Lahden Hiihtoseura ry
Rajala Esa, jäsen, Hollolan Urheilijat -47 ry
Salo Mai-Brit, sihteeri, PHLU

8.2 Henkilöstö

PHLU:n henkilöstö

Salo Mai-Brit, aluejohtaja
Ylitalo Kustaa, seuratoiminnan kehittäjä
Pöllänen Krista, lasten- ja nuorten liikunnan kehittäjä
Kylänpää Keijo, aikuis- ja terveysliikunnan kehittäjä
Hallberg Sari, taloussihteeri
Ahvonen Tiina, taloussihteeri
Reetta Hynninen, toimistos sihteeri (osa-aikainen)

Liikunnalla tukea työelämään LITTI2 -hanke

Virtanen Arto, projektipäällikkö
Pullinen Marja, projektisihteeri

Yksilövalmentajat:

Heimola Markku
Jäntti Risto
Sinkkonen Jukka

Matka kohti hyvää työkykyä -hanke (PHHYKY hallinnoi)

Romo Ahti, työhyvinvointikoordinaattori

Työkykyisenä työelämään -hanke ja Liikkuva Päijät-Häme hanke

Oulmane Reda, liikuntaneuvoja

Varhaiskasvatushanke

Mälkönen Heidi, hanketyöntekijä (osa-aikainen)

Liikuntaneuvojat

Kankkunen Sanna
Kämäräinen Helena (osa-aikainen)
Sipilä Inka

Lasten liikunnan kouluttajina ja asiantuntijoina ovat toimineet edellä mainittujen lisäksi Kaisa Blomberg, Eeva Kanerva-Loehr, Tintti Karvonen, Pirjo Marvaila, Leila Santero, Päivi Sillanpää ja Susanna Väkeväinen. Seuratoiminnan kouluttajina ovat toimineet Kustaa Ylitalo, Sari Hallberg, Tiina Ahvonen, Rainer Anttila, Teppo Laine ja Mikko Suhonen.

PHLU tekee vahvaa yhteistyötä alueen oppilaitosten kanssa ja vuoden aikana PHLU:ssa harjoitteli useita opiskelijoita erilaisten projektien kautta. Pidemmässä työharjoittelussa PHLU:ssa ovat olleet Venla Keski-Orvola, Senja Markkanen, Nia Toivonen ja Mira Teräväinen.

Liikunnan aluejärjestöjen yhteisinä työntekijöinä ovat työskennelleet Timo Hämäläinen (Uutta voimaa paikallistasolle -hanke) ja Pasi Majoinen (Liikkuva koulu -hanke).

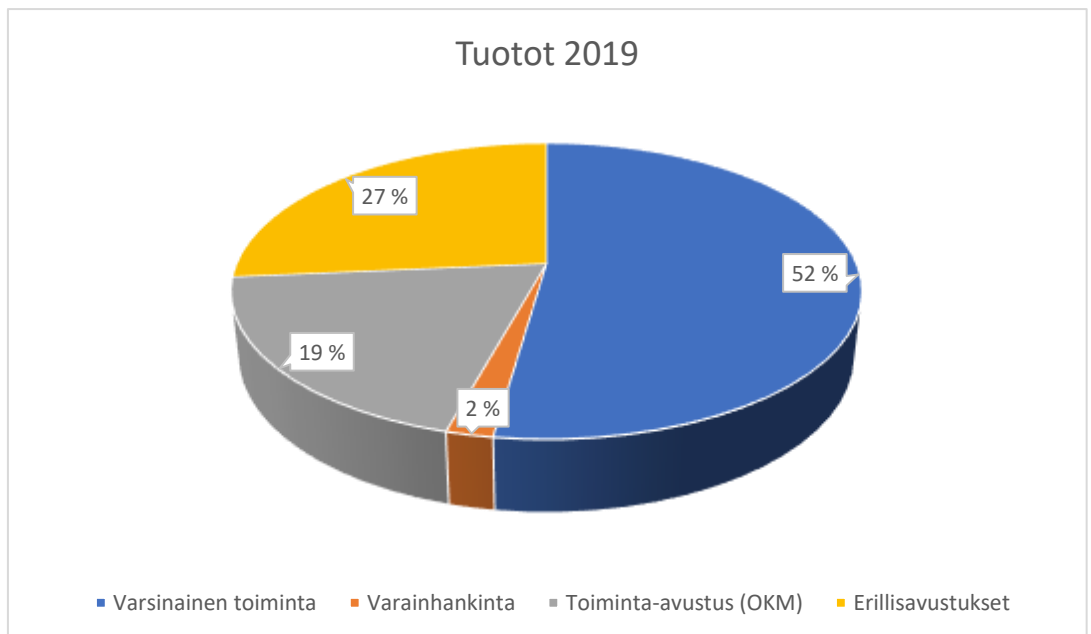
9 Talous

Taloudellisesti vuosi 2019 oli PHLU:n historian paras. Tilikauden tulos oli 179 670,87 euroa ylijäämäinen. Maksuvalmius säilyi hyvänä koko vuoden. Toiminnan tuotot koostuivat varsinaisen toiminnan tuotoista, hankeavustuksista sekä valtion toiminta-avustuksesta. Vuonna 2019 valtion toiminta-avustus oli 203 500 euroa, vuonna 2018 202 000 euroa. KKI-ohjelman tavoitteiden alueelliseen toteuttamiseen saatiin avustusta edellisten vuosien tapaan 15 500 euroa. Toiminnan kulut koostuivat pääasiassa (yli 70 %) henkilöstökuluista.

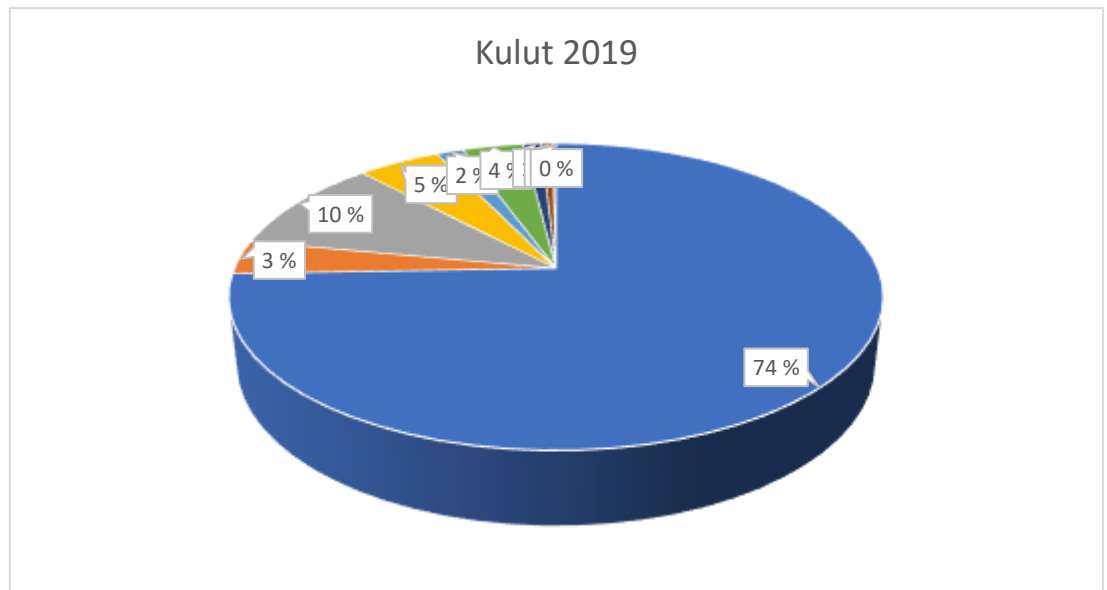
Talouden eteen on tehty pitkäjänteistä työtä ja tavoitteena on ollut maksuvalmiuden nostaminen niin, että henkilöstön palkkakulut pystytään kattamaan vähintään kolmeksi kuukaudeksi eteenpäin.

Toimintaa on kehitetty ja kehitetään erilaisten kehittämishankkeiden kautta. Kehittämishankkeissa maksatusjaksot saattavat venyä pitkiksi. Tähän pitää varautua taloudellisesti.

Palveluja on haluttu kehittää myös niin, että toiminta ei ole jatkossa valtion toiminta-avustuksen varassa.

Tuotot 2019		
Varsinainen toiminta	552 001,00	52,24 %
Varainhankinta	21 590,00	2,04 %
Toiminta-avustus (OKM)	203 500,00	19,26 %
Erillisavustukset	279 488,00	26,45 %
	1 056 579,00	100,00 %

Kulut 2019		
Henkilöstökulut	617 247,00	74,43 %
Tilavuokrat	29 418,00	3,55 %
Matka- ja majoituskulut	83 209,00	10,03 %
Koulutuskulut	40 312,00	4,86 %
Materiaali- ja markkinointikulut	13 217,00	1,59 %
Käyttö- ja ylläpitokulut	29 844,00	3,60 %
Tapahumakulut	8 817,00	1,06 %
Muut toiminnan kulut	5 408,00	0,65 %
Varainhankinnan kulut	1 657,00	0,20 %
Rahoituskulut	171,00	0,02 %
	829 300,00	100,00 %

9.1 Tuloslaskelma

Päijät-Hämeen Liikunta ja Urheilu ry	01.01.2019-31.12.2019	01.01.2018-31.12.2018
TULOSLASKELMA		
VAR SINAINEN TOIMINTA		
Tuotot	552 001,44	580 188,22
Henkilöstökulut	-617 246,75	-773 024,86
Poistot	-5 215,92	-6 178,11
Muut kulut	-255 077,07	-319 163,09
Kulut yhteensä	-877 539,74	-1 098 366,06
Tuotto-/Kulujäämä	-325 538,30	-518 177,84
VARAINHANKINTA		
Tuotot	21 590,00	14 915,00
Kulut	-1 657,17	-131,13
Tuotto-/Kulujäämä	-305 605,47	-503 393,97
SIJOITUS- JA RAHOITUSTOIMINTA		
Tuotot	2 460,00	360,00
Kulut	-171,24	-741,47
Tuotto-/Kulujäämä	-303 316,71	-503 775,44
Omatoiminen tuotto-/kulujäämä	-303 316,71	-503 775,44
YLEISAVUSTUKSET	482 987,58	563 426,90
TILIKAUDEN TULOS	179 670,87	59 651,46
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	179 670,87	59 651,46

9.2 Tase

Päijät-Hämeen Liikunta ja Urheilu ry	01.01.2019-31.12.2019	01.01.2018-31.12.2018
TASE		
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	0,00	304,36
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	0,00	304,36
Aineelliset hyödykkeet		
Koneet ja kalusto	11 375,22	16 286,78
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	11 375,22	16 286,78
Sijoitukset		
Muut osakkeet ja osuudet	521,38	521,38
Sijoitukset yhteensä	521,38	521,38
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	11 896,60	17 112,52
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Saamiset		
Pitkäaikaiset		
Siirtosaamiset		
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä	352,80	352,80
Lyhytaikaiset		
Myyntisaamiset	5 004,54	19 732,40
Siirtosaamiset	279 255,91	230 918,60
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	284 260,45	250 651,00
Saamiset yhteensä	284 613,25	251 003,80
Rahat ja pankkisaamiset	312 275,01	152 549,99
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	596 888,26	403 553,79
VASTAAVAA YHTEENSÄ	608 784,86	420 666,31
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Edellisten tilikausien voitto (tappio)	192 636,70	132 985,24
Tilikauden voitto (tappio)	179 670,87	59 651,46
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	372 307,57	192 636,70
VIERAS PÄÄOMA		
Lyhytaikainen		
Ostovelat	8 633,86	6 904,07
Muut velat	32 362,94	18 303,28
Siirtovelat	195 480,49	202 822,26
Lyhytaikaiset velat yhteensä	236 477,29	228 029,61
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	236 477,29	228 029,61
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	608 784,86	420 666,31

10 Liitteet

10.1 Koulutukset, tapahtumat ja tilaisuudet

	Tilaisuudet 2019	Tilaisuudet 2018	Tilaisuudet 2017	Tilaisuudet 2016	Tilaisuudet 2015	Osallistujat 2019	Osallistujat 2018	Osallistujat 2017	Osallistujat 2016	Osallistujat 2015
LASTEN JA NUORTEN LIIKUNTA										
KOULUTUKSET										
Varhaiskasvatukseen liittyvät koulutukset	14	8	16	17	9	249	93	367	331	138
Koulupäivään liittyvät koulutukset	57	40	68	47	46	570	926	849	699	688
Muut koulutukset		5	4	3	8		99	121	204	185
LASTEN JA NUORTEN LIIKUNNAN KOULUTUKSET YHTEENSÄ	71	53	88	67	63	819	1118	1337	1234	1011
TAPAHTUMAT										
Leiri	1	1	1	1	1	220	368	414	487	590
Muut liikuntatapahtumat	12	41	14	5	21	10673	4153	2447	2420	4409
TAPAHTUMAT YHTEENSÄ	12	42	15	6	22	10893	4521	2861	2907	4999
MUUT TILAISUUDET										
Verkostotapaamiset	12	5	4	2	4	166	91	109	34	27
Mentoroinnit koulu + varhaiskasvatus	42	65	99	17	4	337	836	979	158	30
Muut kehittämistilaisuudet	22	41	8	11	7	141	268	143	44	45
MUUT TILAISUUDET YHTEENSÄ	76	111	111	30	15	644	1195	1231	236	102
YHTEENSÄ	159	206	214	103	100	12356	6834	5429	4377	6112
AIKUIS- JA TERVEYSLIIKUNTA										
KOULUTUKSET										
Aikuis- ja terveystilaisuuksien koulutukset	91	61	49	37	71	1690	1182	945	488	617
Aikuis- ja terveystilaisuuksien tapahtumat	121	110	64	95	84	7152	5336	5997	5603	3179
AIKUIS- JA TERVEYSLIIKUNNAN KOULUTUKSET YHTEENSÄ	212	171	113	132	155	8742	6518	6942	6091	3796
LIIKUNTANEUVONTA										
Liikuntaneuvonnan asiakkaat (PHLU)	353	340	414	272	380	353	340	414	272	380
*yksittäiset käyntimäärät	1022	849	1008	710	851	1022	849	1008	710	851
Liikuntaryhmät	47	42	53	60	49					
*liikuntaryhmien asiakasmäärät						4813	4958	5995	6834	4100
LIIKUNTANEUVONTA YHTEENSÄ	1422	1231	1475	332	429	6188	6147	7417	7816	5331
MUUT TILAISUUDET										
Verkostotapaamiset	41	52	35	43	59	461	601	509	582	594
Konsultoinnit	33	34	37	41	43	76	75	79	83	86
Muut kehittämistilaisuudet	139	141	72	31	14	417	493	264	271	137
MUUT TILAISUUDET YHTEENSÄ	213	227	144	115	116	954	1169	852	936	817
YHTEENSÄ	1847	1629	1732	579	700	15884	13834	15211	14843	9944
SEURA- JA JÄRJESTÖTOIMINTA										
KOULUTUKSET										
Valmentaja- ja ohjaajakoulutukset	5	8	10	16	19	60	120	315	234	220
Seurahallinnonkoulutukset	19	20	4	4	2	95	200	101	53	24
Muut koulutukset	4	5	17	7	4	90	93	255	266	65
SEURA- JA JÄRJESTÖTOIMINNAN KOULUTUKSET YHTEENSÄ	28	33	31	27	25	245	413	671	553	309
MUUT TILAISUUDET										
Verkostotapaamiset	20	10	60	15	14	150	200	300	242	112
Muut kehittämistilaisuudet	30	6	20	9	2	120	50	50	88	44
Urheiluvaala	1	1	1	1	1	240	260	191	209	200
MUUT TILAISUUDET YHTEENSÄ	51	17	81	25	17	510	510	541	539	356
LITTI										
Työllistäjäyhdistykset/LITTI	53	55	50	50	50	151	146	181	298	305
Haastattelut ja tapaamiset/LITTI	500	500	600	1200	1200	1100	1000	600	1600	1600
LITTI YHTEENSÄ	553	555	650	1250	1250	1251	1146	781	1898	1905
YHTEENSÄ	632	605	762	1302	1292	2006	2069	1993	2990	2570
YHTEENSÄ (kaikki)	2638	2440	2708	1984	2092	30246	22737	22633	22210	18626

10.2 PHLU:n ohjausryhmät ja toimikunnat

Liikunnalla tukea työelämään LITTI 2 -hanke

Jarmo Ropponen, Lahden Kortteliliiga, puheenjohtaja
Timo Toivettula, Hämeen TE-toimisto
Matti Hulkkonen, Lahden kaupungin nuorisopalvelut
Sami Kuikka, Lahden kaupunki
Mari Juvonen/Helena Vartiainen, Orimattilan kaupunki
Pauli Karvinen, Hollolan kunta
Susanna Rahikkala, Asikkalan kunta
Kari Kempas, yrityskummi
Sarianna Manselius, Suomen Urheiluopisto
Heikki Moilanen, Lahden Liikunnalla Työhön
Arto Virtanen, PHLU, sihteeri

Työkykyisenä työelämään -hanke

Jari Unelius, Lahden kaupunki, puheenjohtaja
Sami Kuikka, Lahden kaupunki
Timo Toivettula, TE-keskus
Risto Kuronen, PHHYKY
Helena Hatakka, LAMK
Soili Vierula, ODA-hanke
Pirjo Halinen, ELY-keskus
Keijo Kylänpää, PHLU, sihteeri
Reda Oulmane, PHLU

Päijät-Hämeen Terveysliikuntastrategian asiantuntijaryhmä

Marko Varjonen, liikunta- ja kulttuurilautakunta, Lahti, puheenjohtaja
Jukka Leivo Suomen Urheiluopisto
Risto Kuronen, PHHYKY
Anjariitta Carlsson, Lahden kaupunki
Marjukka Tiainen, Liikuntakeskus Pajulahti
Reijo Häyrinen, SLA
Sari Berggren, Wellamo-opisto
Juri Haverinen, Uimaliitto
Paula Harmokivi-Saloranta, Haaga-Helia
Juha Hertsi, Päijät-Hämeen Liitto
Kati Peltonen, LAMK
Antti Anttonen, Hollolan kunta
Mai-Brit Salo, PHLU
Kustaa Ylitälo, PHLU
Keijo Kylänpää, PHLU, sihteeri

Sport Päijät-Häme asiantuntijaryhmä

Harri Kampman, Liikkuva Koulu, puheenjohtaja
Johanna Ylinen, PHUrA
Mikko Levola, Liikuntakeskus Pajulahti
Pekka Merikanto, Koulutuskeskus Salpaus
Taru Kuoppa, huippu-urheilija
Taneli Haara, Palloliitto
Pia Pekonen, Suomen Olympiakomitea
Tero Matkaniemi, Lahden Lyseo
Ilkka Väänänen, LAMK / Lahden Ahkera
Jussi-Matti Salmela, Kiekkoreipas
Ismo Hämäläinen, Suomen Urheiluopisto
Tommi Lanki, Lahden Liikuntapalvelut
Janne Lahtinen, Liikuntakeskus Pajulahti
Keijo Kylänpää, PHLU
Kustaa Ylitälo, PHLU, sihteeri

Lahden seurafoorumin ohjausryhmä

Keijo Uutela, FC Kuusysi
Jukka Kurki, Lahti Ringette
Mia Melkinen, Lahti Ringette
Anu Iivanainen, Lahden Ratsastajat
Pekka Snåre, Lahti Basketball Juniorit
Kustaa Ylitalo, PHLU, sihteeri

Päijät-Hämeen Urheilugaalan 19.1.2019 palkitsemisraati

ESS Urheilutoimitus - Esa Rauhalaakso
Pajulahden Urheiluopisto - Mikko Levola
Suomen Urheiluopisto, Vierumäki - Raino Nieminen
Päijät-Hämeen Urheiluakatemia - Johanna Ylinen
Päijät-Hämeen Liikunta ja Urheilu ry - Arto Virtanen
Esittelijä: Kustaa Ylitalo, PHLU

Ehdollepanotoimikunta

Marjukka Tiainen, Liikuntakeskus Pajulahti
Erkki Kilpinen, Nastolan Metsästysseurat
Urpo Lampinen, FC Kuusysi
Petri Korteniemi, Lahden Purjehdusseura
Jorma Roine, Lahden Työväen Hiihtäjät
Mai-Brit Salo, PHLU, sihteeri

Järjestövaliokunta

Erkki Kilpinen, Nastolan Metsästysseurat, puheenjohtaja
Urpo Lampinen, FC Kuusysi
Jorma Honkala, Vesisamoilijat
Heikki Lario, Lahden Suunnistusalue
Jukka Leivo, Suomen Urheiluopisto
Jouko Valkonen, Orimattilan Jymy
Arto Virtanen, PHLU, sihteeri

10.3 Henkilöstön edustukset eri työryhmissä

Mai-Brit Salo

Liikunnan aluejärjestöjen johtoryhmän jäsen
Liikunnan alujärjestöjen koulutustyöryhmän jäsen
Valtakunnallisen liikuntaneuvonnan asiantuntijafoorumin jäsen
Päijät-Hämeen seudullisen kehittämistyöryhmän jäsen
Maakunnallisen Hyvinvoinnin – ja terveydenedistämisen, Hyte -työryhmän jäsen
Maakunnallisen Yhdistysfoorumin jäsen
Terveysliikuntastrategiatyöryhmän jäsen

Kustaa Ylitalo

Päijät-Hämeen Urheiluakatemian johtoryhmän jäsen
Sport Päijät-Häme urheilustrategian ohjausryhmän jäsen
Lahden Seurafoorumin ohjausryhmän jäsen
Aluejärjestöjen seuratoiminnan työryhmät

Krista Pöllänen

Ilo kasvaa liikkuen -ohjelman valtakunnallisen kehittämissuunnitelman jäsen
Etelä-Suomen Aluehallintoviraston hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen yhteistyöryhmän jäsen
Kiusaamisasioiden tuki- ja neuvontakeskus Valopilkun suunnitteluryhmän jäsen
Liikkuva koulu ohjausryhmän jäsen, Orimattila
Liikuntakasvatustyöryhmän jäsen, Lahti
Lasten ja nuorten harrastemessujen ohjausryhmän jäsen, Lahti
Talvimatkailun elämykosysteemin kehittäminen -hankkeen ohjausryhmän jäsen

Keijo Kylänpää

Päijät-Hämeen Terveysliikuntastrategia 2020 ohjausryhmän sihteeri
 Työkykyisenä työelämään -hankkeen ohjausryhmän sihteeri
 Sport Päijät-Häme ohjausryhmän jäsen
 Liikkuva Päijät-Häme -hankkeen ohjausryhmän jäsen
 Matka kohti hyvää työkykyä -hankkeen ohjausryhmän jäsen
 Näkymätön Mies -hankkeen ohjausryhmän jäsen
 LIIRA - Liikettä ilman rajoja -hankkeen ohjausryhmän jäsen
 Työkuntoa työpajoille -hankkeen ohjausryhmän jäsen
 Valtakunnallisen liikuntaneuvoston kehittämisfoorumin jäsen
 Päijät-Hämeen ravitsemusterveyden edistämisen työryhmän jäse
 Liikuntaneuvoston kuntakohtaisten kehittämistyöryhmien jäsen; Hartola, Hollola, Joutsa, Lahti, Orimattila

Arto Virtanen

Etelä-Suomen AVI-liikuntaneuvoston jäsen
 KaksoisUra-hankkeen ohjausryhmän jäsen
 Vauhdittamo-hankkeen ohjausryhmän jäsen
 Lahden FK:n hallituksen jäsen

Ahti Romo

Liikkujan polku työyhteisöt -teemaryhmän jäsen
 Liikkuva Työpaikka suunnitteluryhmän jäsen

10.4 PHLU:n ja OKM:n ansiomerkkien saajat**PHLU:n ansiomerkit****Kultainen ansiomerkki**

Sinisalo Reijo Salpis

Kultainen ansiolevy

Jansson Ari Salpis

Meriläinen Tero Salpis

Niskanen Mari Salpis

Porri Erkki Salpis

Raita Asko Salpis

Hopeinen ansiolevy

Sartamo Marja Salpis

Ansiolevy

Kytö Timo Salpis

Lehtiniemi Markus Salpis

Viljanen Suvi Salpis

OKM:n ansiomerkit**Ansioristi kullattuna**

Keskitalo Heikki Lahden Ampumaseura

Saarela Jarmo Lahden Urheiluhalliyhdistys

Utrainen Jari Puolustusvoimien Urheilukoulu

Ansioristi

Alenius Tapani Kiekkoreipas

Hämäläinen Pekka Suomen Jääkiekkoliitto

Kajala Risto Skydive Finland

Mustonen Pasi Suomen Jääkiekkoliitto

Nissinen Vesa Suomen Ampumaurheiluliitto

Ansiomitali kullattuna

Hurri Virpi Lahden Urheiluhalliyhdistys

Kurkela Mikko Puolustusvoimien Urheilukoulu

Luukko Irene	Padasjoen Latu
Mantere Pekka	Lahden Urheiluhalliyhdistys
Rautio Matti	Lahden Urheiluhalliyhdistys
Seppänen John	Puolustusvoimien Urheilukoulu
Ansiomitali	
Isola Ville	Puolustusvoimien Urheilukoulu
Lukkarila Mikko	Puolustusvoimien Urheilukoulu
Piironen Kirsi	Lahden Urheiluhalliyhdistys
Räsänen Sari	Puolustusvoimien Urheilukoulu

10.5 Päijät-Hämeen Urheilugaalan palkintojen saajat

Elämänura: Hannu Nurminen, Lahden Ahkera

Vuoden urheilija: Juhani Tyrväinen, jääkiekko, Kiekkoreipas

Vuoden valmentaja: Jarmo Ahokas, keilailu, Keilaseura Bay

Vuoden vammaisurheilija: Pinja Ekström, yleisurheilu (100-400m juoksu), Lahden Ahkera

Vuoden lupaava tyttöurheilija/tyttöjoukkue: Sofia Mittentag, salibandy, Junior Pelicans

Vuoden lupaava poikaurheilija/poikajoukkue: Sami Pajari, ralliautoilu, Heinolan Urheiluautoilijat

Vuoden lupaava poikaurheilija/poikajoukkue: Jesse Ahokas, keilailu, Keilaseura Bay

Vuoden liikunta- ja urheiluteko: Vääksyn Kanava Parkrun -tapahtuman vapaaehtoiset

Vuoden urheiluseura: Sysmän Voimistelijat, Sysmä

Erikoispalkintoluokka:

Hannu Kuisma, Pelicans SB

Pirjo ja Olavi Lehtinen, Lahden Kaleva / uinti

Lahden Kortteliliiga

Timo Javanainen, Padasjoki

Pekka Kuosa, Orimattilan Pedot

Pertti Mäkinen, Hartolan Voima

Hannu Sireni, Sysmän Sisä

Vuoden Tähtiseurapalkinto (Gasum ja OK yhteistyö): Lahden Uimaseura valittu PHLU:n aluepalkinnon saajaksi

Liikkuva koulu (ja OK): koulu-seura-kunta -yhteistyö -palkinto: Junior-Pelicans

Jokeri -palkinto (Veikkaus ja OK yhteistyö): Minna Kauppi, Lahden Suunnistajat

Vuoden Akatemia -urheilija (PHUrA): Vili Kopra, Trap-ampuja, Suomen Ampumaurheiluliitto

SLA:n Elämme Ajassa -olosuhdepalkinto: Orimattilan Kaupunki

Kuntapalkinnot:

Asikkala: Asikkalan Raikkaan suunnistusjaosto

Heinola: jääkiekkovalmentaja Jukka Varmanen

Hollola: Jukola Games

Kärkölä: pararatsastaja ja yleisurheilija Lilli Vehmas

Orimattila: Erkkö-lukion urheilulinjan käynnistäminen

Padasjoki: Maakesken Kylä ry

Sysmä: voimalija Laura Koskenniemi

Lajiliittopalkinnot:

Jääkiekkoliiton Hämeen alueen elämänurapalkinto: Reijo Loukiainen

10.6 PHLU:n Joulumaan yhteistyökumppanit

1.12.2019 järjestetyn PHLU:n Joulumaan yhteistyökumppaneita olivat:

Alle kouluikäisten kerhotoiminta/Lahden kaupunki, Duo Ote (Leena Keizer ja Mika Seppälä), FC Reipas, Harjulan Settlementti, Hiihtomuseo/Lahden museot, Joulupuu keräys, Kiusaamisasioiden tuki- ja neuvontakeskus Valopilkku, Lahden Englanninkielinen Leikkikoulu, Lahden ensi- ja turvakoti, Lahden Hiihtoseura maastohiihto sekä mäki ja yhdistetty, lahtelaiset Lions-klubit, Lahden Nuorkauppakamari, Lahden Ratsastajat, Lahti Ringette, Lahden seurakuntayhtymän varhaiskasvatus, Lahden Suunnistajat -37, Lahden Uimaseura, Lahden VPK, LASB, Liikenneturva, Messilä Golf, Pelicans SB, Phhyky/Lahden suunterveydenhuolto, Sisälähetysseura Safed, SPR Lahden alueen osasto, Touhula varhaiskasvatus, Villähteen Nuorisoseura/Willi-Villähteen fanssin ja liikunnan kerho/Wanha Willähti-kerho.

10.7 PHLU:n jäsenet

Seurat

Artjärven Ahjo ry	Itä-Hämeen Rasti ry
Asikkalan Ampumaseura ry	Jenga Team ry
Asikkalan Raikas ry	Joutsan Pommi ry
Asikkalan Taido ry	Joutsan Voimistelu ja Liikunta ry
Asikkalan Voimistelu ry	Junior-Pelicans ry
BandyBoys -88 ry	Kalkkisten Kataja ry
CC Tailwind ry	Kanavan Pallo -80 ry
FC Kuusysi ry	Kiekkoreipas ry
FC Lahti ry	Kimmo-Volley ry
FC Loviisa ry	Kosken Dynamo ry
FC Reipas ry	Kosken Kuuhu ry
Finland Motorsport Club ry	Kuhmoisten Kumu ry
Hartolan Golfklubi ry	Kärkölän Kisa-Veikot ry
Hartolan Latu ry	Kärkölän Riistamiehet ry
Hartolan NMKY ry	Lacrosse Lahti ry
Hartolan Voima ry	Lahden Ahkera ry
HC Giants ry	Lahden Ampumaseura ry
HC-Team ry	Lahden Avantouimarit ry
Heinolan Ampujat ry	Lahden FK ry
Heinolan Isku ry	Lahden Frisbee Club ry
Heinolan Kiekko ry	Lahden Gentai ry
Heinolan KK:n Kisa ry	Lahden Golf ry
Heinolan Latu ry	Lahden Hiihtoseura ry
Heinolan Moottorikerho ry	Lahden Judoseura ry
Heinolan NMKY / YMCA ry	Lahden Jääkiekkotuomarit ry
Heinolan Palloilijat -47 ry	Lahden Kaleva ry
Heinolan Pursiseura ry	Lahden Kampailulajikeskus ry
Heinolan Taitoluistelijat ry	Lahden Karate ry
Heinolan Tanssikerho ry	Lahden Kendoseura Shi Ken Kai ry
Heinolan Urheiluautoilijat ry	Lahden Kortteliiga ry
Heinolan Verkkopalloilijat -36 ry	Lahden Laaki ry
Heinolan Voimisteluseura ry	Lahden Lavarientäjät ry
Heinämaan Nuorisoseura ry	Lahden Mailaveikot ry
Herralan Hukat ry	Lahden Naisvoimistelijat ry
Herralan Urheilijat ry	Lahden Pingviinit ry
Holjutai ry	Lahden Purjehdusseura ry
Hollolan Nasta ry	Lahden Pyöräilijät ry
Hollolan Ratsastajat ry	Lahden Ratsastajat ry
Hollolan Urheilijat -46 ry	Lahden Reipas ry
Hollolan Voimistelu ry	Lahden Sugata ry
Hämeen Laskuvarjourheilijat ry	Lahden Suunnistajat -37 ry
Iitin Golfseura ry	Lahden Taekwondo Hwang ry
Iitin Pyrintö ry	Lahden Taijikkubi ry

Lahden Taitoluistelijat ry
 Lahden Tenniskerho ry
 Lahden Työväen Hiihtäjät ry
 Lahden Uimaseura ry
 Lahden Vasama ry
 Lahden Verkkopalloseura ry
 Lahti Basketball Juniorit ry
 Lahti Pool - 90 ry
 Lahti Ringette ry
 Lahti Roller Derby ry
 LahtiSport35+
 Lahti Trail Runners
 Lahti Yuko Aikikai ry
 Laitialan Luja ry
 Lammin Evonkävijät ry
 Lammin Säkiä ry
 Lapinjärven Urheilijat ry
 LASB edustus ry
 LCS Panthers ry
 LIIRA ry
 Lords of Disc Golf ry
 Loviisan Seudun Judoseura Arashi ry
 Meloja ry
 Messilän Golf ry
 Myrskylän Myrsky ry
 Nastolan Metsästysampujat ry
 Nastola Minton ry
 Nastolan Naseva ry
 Nastolan Tennis ry
 Nastolan Terä ry
 Nastolan Vilke ry
 Nick's Dancing ry
 Orimattila Disc Club ry
 Orimattilan Ampumaratayhdistys ry
 Orimattilan Judoseura ry
 Orimattilan Jymy ry
 Orimattilan Karate ry
 Orimattilan Latu ry
 Orimattilan Moottorikerho ry
 Oriattilan Pedot ry
 Orimattilan Seudun Urheiluampujat ry
 Paason Pojat ry
 Padasjoen Urheiluampujat ry
 Padasjoen Yritys ry
 Parkour Akatemia
 Lahden Pelicans
 Pelicans 2000 Hollola ry
 Pertunmaan Ponnistajat ry
 Porlammin Pyry ry
 Päijät-Hämeen Ilmailuyhdistys ry
 Päijät-Häme Panthers ry
 Päijät-Hämeen Salibandyseura ry
 Päijät-Hämeen Salibandyseura Hollola ry
 Päijät-Rasti ry
 Rastivarsat ry
 Renshinkan Lahti ry
 Royal Cycling Team ry
 Salpausselän Naisvoimistelijat ry
 Salpis ry
 SB-Girls ry
 SB Heinola ry

Shorinjiryu Renshinkan Heinola ry
 Sysmän Sisu ry
 Sysmän Voimistelijat ry
 Tanssiklubi DANCING ry
 Tiirismaan Latu ry
 Triathlon Club Heinola
 Union Plaani ry
 Urheiluseura Hollolan Toverit ry
 Valkon Vire ry
 VesiVeijarit ry
 Vesikansan Urheilijat -78 ry
 Vesisamoilijat ry
 Vesivehmaan Vire ry
 Vierumäen Golfseura ry
 Vierumäen Jytinä ry
 Viipurin Reipas ry
 Voimistelu- ja Urheiluseura Lahden Taimi ry
 Voimistelu- ja urheiluseura Lappilan Nousu ry

Kunnat

Asikkalan kunta
 Hartolan kunta
 Heinolan kaupunki
 Hollolan kunta
 Iitin kunta
 Joutsan kunta
 Kuhmoisten kunta
 Kärkölen kunta
 Lahden kaupunki
 Lapinjärven kunta
 Loviisan kaupunki
 Myrskylän kunta
 Orimattilan kaupunki
 Padasjoen kunta
 Pertunmaan kunta
 Sysmän kunta

Lajien alueet ja lajiliitot

Lahden Piirin Hiihto ry
 Lahden Seudun Yleisurheilu ry
 Päijät-Hämeen Suunnistus ry
 SAL:n Hämeen aluejaosto ry
 Suomen Hiihtoliitto
 Suomen Ratsastajainliitto Hämeen alue
 Suomen Kansainvälinen Mökkyliitto

Muut yhteisöt

Artjärven Kotiseutuyhdistys r.y.
 Enonsaari ry
 Harjulan Settlementti ry
 Heinolan Kaupunkisydän ry
 Heinolan kirkonkylän kyläyhdistys ry
 Herralan Kotiseutuyhdistys ry
 Inspis Lahti ry
 Jyränkölän Settlementti ry
 Kärkölen Vanhustenkotiyhdistys ry

Lahden Attaseakerho ry
Lahden Englanninkielisen leikkikoulun
kannatusyhdistys ry
Lahden Liikunnalla Työhön ry
Lahden Radioamatöörikerho ry
Lahden Reumayhdistys ry
Lahden Seudun Kehitysvammaisten
Tuki ry
Lahden Urheiluneekerit ry
Lappilan kyläyhdistys ry
Liikuntakeskus Pajulahti ry
Nastola-seura ry
Nuorisotoiminnan Tuki ry
Osuuskunta Herrasmannin
karavaanarit
Padasjoen 4H-yhdistys ry
Padasjoen Taideyhdistys ry
Päijät-Hämeen Näkövammaiset ry
Päijät-Hämeen Urheiluakatemia ry
Reippaan Naiset ry
Ruuhijärven nuorisoseura ry
Suomen Liikunnan Ammattilaiset ry
Suomen Luterilainen
Evankeliumiyhdistys / Lahden
paikallisosasto
Suomen Urheiluopisto
Sysmän 4H-yhdistys
Terveyttä Liikunnasta ry
Unelmista Totta ry
Vanhan Vääksyn kehittämissyhdistys ry
Vartiomäki Pääsinniemen kyläyhdistys
ry
ViaDia Asikkala ry
Villähteen Nuorisoseura ry
Vääksyn Olkkari ry
Yritys- ja Kotiapu ry